

dringer, thi saa blev det jo en anden Sag. Nu derimod staar Theatret som en anden Statsinstitution, der skal have sine Udgifter betalte, og, naar man ikke kan paavise, at der her sker noget saa Galt, at man virkelig kan sige Stop, sige Nei, saa gaar det, som det gaar, og Underbalancen bliver ikke mindre, eftersom Tiden gaar. Jeg skal nu forlade denne Digression om Underbalancen og vende tilbage til, hvad her i Sagen foreligger. Som der ogsaa er blevet gjort opmaerkksom paa af en foregaaende Taler fra Kjøbenhavn (Halkier), tror jeg heller ikke, at det for selve de klassiske Forfatters Bedkommende vilde være heldigt, om de udenvidere kunde opføres paa et hvilket som helst Privattheater her i Byen. Det tror jeg ikke. Man kan sagtens sige: det er altid bedre at se en af Dehlenschlägers Tragedier daarlige spillet end det ikke at se dem spillet, og man kan jo ogsaa gjerne have den Mening, men den modsatte Mening er mindst lige saa berettiget. Det er berettiget at sige: Nei, kan man ikke virkelig faae dem spillede rigtig godt, naa Herregud, saa vente vi, til vi kunne opnaa dette. Den Mening er, om end maaske overdreven til den anden Side, dog ligesaa berettiget som det ærede Medlems Mening, at, naar man blot faar en klassisk Forfatters Bærker spillede, saa faar det endda være, hvorledes Spillet er. Hvert, i at have Ceneret over det klassiske Repertoire, mener jeg, at Monopolet burde bestaa. Jeg skal senere komme til at omtale, at, saaledes som Lovgivningen er, saa kan Theatret desværre ikke hævde, at det kommer til at bestaa deri. Min Mening om, hvori Monopolet skulde bestaa, og, hvad det paa den anden Side ogsaa skulde indskrænke sig til, er altsaa denne, at det fgl. Theater skulde have Ceneret til at opføre de saakaldte klassiske Forfattere. Jeg bruger nu ikke dette Ord „klassiske Forfattere“ i almindelig æsthetisk Betydning, og naar jeg vil nævne de Forfattere, som jeg vil og maa henregne til de klassiske, saa vil jeg ikke dermed sige, at Dehlenschläger f. Ex. i almindelig æsthetisk Henseende skulde være mere klassisk Forfatter end Gwald, eller at Heiberg, Herz, og Hofstrup skulde staa høiere end Hauch, Christian Winther og Paludan-Müller, ingenlunde! Det, jeg tænker paa, er i dramatisk Henseende, i Theater-Betydning klassiske Forfattere, de Forfattere, der virkelig ere gaaede saaledes ind i Theatrets faste Repertoire, at de allerede længe have udgjort en Del deraf, nu gjøre det og efter al Sandsynlighed ogsaa i Fremtiden ville gjøre det. Disse Forfattere burde der ikke gives Tilladelse til uden som en ren Undtagelse at

opføre paa andre Scener end det fgl. Theaters. Disse Forfattere ere Holberg, Dehlenschläger, Heiberg, Herz og Hofstrup. Der kan egentlig ikke være Tvivl om, hvem det er, og der kan heller ikke være Tvivl om, at der for Dieblisset ikke er flere; hvad Fremtiden kan bringe, er en anden Sag. Hvad fremmede Forfatters Bærker angaar, da er der to Forfattere, som have haft en saa stor Betydning for os, i alt Fald for vort Theater, at jeg vilde anse det for naturligt og rimeligt, at det fgl. Theater ikke opgav sin Ceneret paa at spille disse to Forfatters Bærker, nemlig Molière og Shakespeare, men for de øvrige fremmede Forfatters Bedkommende kunde jeg, under den Forudsætning, at det var muligt at holde klassiske Forfatters Bærker som Monopol for det fgl. Theater ikke have Noget imod, at man gav fuld Frihed paa dette Omraade. Jeg kommer nu til Eftertrykslovens to Paragrafer, som vedkomme Theaterforholdene, nemlig §§ 18 og 19. § 18 har — det kan jeg ikke negte — den efter min Følelse mærkelige Bestemmelse, at selv om en Forfatter har afluttet en Kontrakt for bestandig med et Theater, har han dog Ret til, hvis Theatret ikke i 5 Aar har opført hans Stykke, at sælge det til et andet Theater. Jeg maa imidlertid gjøre opmaerkksom paa, at der dog findes en Overretsdom af 1872, som erklærer, at man kan skrive sig denne Ret, det er jo altid Noget. Men hvad dernæst det fgl. Theater angaar, da er det en Kjendsgjerning, at hverken Justits-, Indenrigs- eller Kultusministeriet har anerkjendt, at denne Paragraf kunde komme til at gjælde lige overfor det fgl. Theater. Det ærede Medlem, som har indbragt Lovforslaget, har, hvis jeg ikke feiler, allerede oplæst Justitsministeriets Skrivelse, men jeg skal dog, da det fuldstændig falder ind i min Argumentation, ikke undlade at oplæse dette lille Stykke igjen. Det lyder saaledes: „Efter Justitsministeriets Formening har Loven af 29de December 1857 § 18 alene villet bestemme Forfatterens Ret, men har derimod ikke villet gjøre nogen Forandring i Theatrenes indbyrdes Forhold“, og da det nu er en given Sag, at Privattheatrene ikke have nogen Ret til at gribe ind i det fgl. Theaters Repertoire, følger deraf med naturlig Konsekvens, at de heller ikke have nogen Ret til at købe en Forfatters Arbejde, fordi han møder med § 18 i Haanden og siger: Nu har det fgl. Theater ikke spillet dette Stykke i 5 Aar, altsaa har jeg Lov til at sælge det. Jeg er ikke i Stand til at se, at der juridisk skulde kunne